

Spis tabel i rysunków

Tabele

Tabela 1. Pojawiające się w wypowiedziach uczniów wyrazy, wyrażenia, zwroty i zdania związane z bezpośrednim rozumieniem terminu osoba niepełnosprawna	87
Tabela 2. Pojawiające się w wypowiedziach uczniów wyrazy, wyrażenia, zwroty, zdania określające przyczyny oraz następstwa niepełnosprawności	92
Tabela 3. Pojawiające się w wypowiedziach uczniów zwroty i zdania określające możliwe i pożądane sytuacje w relacjach pełnosprawni – niepełnosprawni	98
Tabela 4. Programy socjalne wpisane w wypowiedzi uczniów	101
Tabela 5. Pojawiające się w wypowiedziach nauczycieli wyrazy, wyrażenia, zwroty i zdania związane z bezpośrednim rozumieniem terminu osoba niepełnosprawna	103
Tabela 6. Pojawiające się w wypowiedziach nauczycieli wyrazy, wyrażenia, zwroty i zdania określające następstwa osobiste i społeczne niepełnosprawności	107
Tabela 7. Wyobrażenie nauczycieli o potrzebach osób niepełnosprawnych – odczytanie programu socjalnego	114
Tabela 8. Niepełnosprawność w programach nauczania I etapu edukacyjnego	140

Rysunki

Rys. 1. Językowy i kulturowy komponent obrazu świata	17
Rys. 2. Szkoły w perspektywie zadania kształtowania gotowości do lepszej komunikacji i współdziałania z ludźmi niepełnosprawnymi	123
Rys. 3. Przeformułowana teoria kontaktu wg T. F. Pettigrew	127
Rys. 4. Budowateczki nauczycielskiej „Odkrywanie prawdy o ślepcie”	131
Rys. 5. Tworzenie nowej wspólnej tożsamości grupowej w ramach następującej propozycji tematów zajęć: „My dzieci”, „My, którzy lubimy tworzyć”, „My, którzy lubimy się uczyć”	133
Rys. 6. Zabiegi modyfikujące rdzenie (prototypy) stereotypów	134
Rys. 7. Samoregulacja uprzedzonych reakcji – model dysocjacji	137
Rys. 8. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Mariusz</i>	149
Rys. 9. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Sanna</i>	150
Rys. 10. Ilustracja do opowiadania <i>Sanna</i>	151
Rys. 11. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Czy można polubić śnieg?</i>	152

Rys. 12. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Wielki wynalazek</i>	153
Rys. 13. Ilustracje do tekstu <i>Wielki wynalazek</i>	154
Rys. 14. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Na jachcie „Przyjaźń”</i>	155
Rys. 15. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Dziewczynka ze szkła</i>	156
Rys. 16. Ilustracja do tekstu <i>Dziewczynka ze szkła</i>	157
Rys. 17. Inna ilustracja do tekstu <i>Dziewczynka ze szkła</i>	157
Rys. 18. Sposób przedstawienia osób niepełnosprawnych w tekście <i>Opowiadanie o jesiennym liściu</i>	158
Rys. 19. Ilustracja do tekstu <i>Opowiadanie o jesiennym liściu</i>	158
Rys. 20. Ilustracja do tekstu <i>Lody waniliowe</i>	159
Rys. 21. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Lody waniliowe</i>	160
Rys. 22. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Odkrycie</i>	161
Rys. 23. Sposób przedstawienia osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych w opowiadaniu <i>Ważna pani</i>	162
Rys. 24. Obecność osób z niepełnosprawnością w opowiadaniach	163
Rys. 25. Struktura fabuły opowiadań, w których występuje osoba z niepełnosprawnością	164
Rys. 26. Skupienia semantyczne wokół pojęcia „dziecko z niepełnosprawnością ruchową” (przed kontaktem)	165
Rys. 27. Skupienia semantyczne wokół pojęcia „dziecko z niepełnosprawnością ruchową” w efekcie spotkania bohaterów opowiadań z niepełnosprawnym dzieckiem	167
Rys. 28. Skupienia semantyczne wokół pojęcia „dziecko z niepełnosprawnością wzrokową” (przed kontaktem)	168
Rys. 29. Skupienia semantyczne wokół pojęcia „dziecko z niepełnosprawnością wzrokową” w efekcie spotkania bohaterów opowiadań z dzieckiem niepełnosprawnym	169
Rys. 30. Kształtowanie obrazu niepełnosprawnego w ćwiczeniach językowych	174
Rys. 31. Przykłady ćwiczeń stanowiących inspirację do zajęcia postawy wobec osób niepełnosprawnych	176
Rys. 32. Świat osób z niepełnosprawnością wzrokową w podręczniku do programu <i>Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna – Z Ekoludkiem w szkole</i>	178
Rys. 33. Świat osób z niepełnosprawnością wzrokową w podręczniku <i>Litery</i> ...	178
Rys. 34. Fotografia przedstawiająca osobę z niepełnosprawnością wzrokową jako naturalną część społeczeństwa	179
Rys. 35. Ilustracja do zadania z treścią budująca wspólną tożsamość dzieci	179
Rys. 36. Ćwiczenia w odczytywaniu informacji zapisanej alfabetem brajla	180
Rys. 37. Ćwiczenia w nadawaniu informacji alfabetem brajla	181

Spis załączników

Teksty o osobach niepełnosprawnych

1. Jaworczykowa M., *Mariusz*, [w:] C. Cyrański, J. Faliszewska, *Moja Szkoła klasa 2*, Kielecka Oficyna Wydawnicza PW „MAC EDUKACJA”, Kielce 2000.
2. Stańczak J., *Sanna*, [w:] C. Cyrański, J. Faliszewska, *Moja Szkoła klasa 2*, Kielecka Oficyna Wydawnicza PW „MAC EDUKACJA”, Kielce 2000.
3. Mężyńska I., *Czy można polubić śnieg?*, [w:] C. Cyrański, J. Faliszewska, *Moja Szkoła klasa 3*, Kielecka Oficyna Wydawnicza PW „MAC EDUKACJA”, Kielce 2000.
4. Banaś H., *Wielki wynalazek*, [w:] C. Cyrański, J. Faliszewska, *Moja Szkoła klasa 3*, Kielecka Oficyna Wydawnicza PW „MAC EDUKACJA”, Kielce 2000.
5. Stańczakowa J., *Na jachcie „Przyjaźń”*, [w:] C. Cyrański, J. Faliszewska, *Moja Szkoła klasa 3*, Kielecka Oficyna Wydawnicza PW „MAC EDUKACJA”, Kielce 2000.
6. Onichimowska A., *Dziewczynka ze szkła*, [w:] S. Łukasik, H. Petkiewicz, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 1. Podręcznik, cz. 4*, WSiP, Warszawa 2000.
7. Syguła-Bogda A., *Opowiadanie o jesiennym liściu*, [w:] S. Łukasik, H. Petkiewicz, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 2. Podręcznik, cz. 1*, WSiP, Warszawa 2000.
8. Sypuła J., *Lody waniliowe*, [w:] H. Małkowska-Zegadło, M. Bober-Petżowska, *Całoroczna podróż. Język polski klasa 3*, Wyd. „Juka”, Łódź 1996.
9. Rachoń G., *Odkrycie*, [w:] K. Kowaliszyn, K. Lenkiewicz, *Krajobraz uśmiechem. Język polski klasa 2*, WSiP, Warszawa 1993.
10. Skarżyńska E., *Ważna pani*, [w:] K. Kowaliszyn, K. Lenkiewicz, *Krajobraz uśmiechem. Podręcznik do języka polskiego. Klasa 2*, WSiP, Warszawa 1993.
11. Dobrowolska H., *Palce potrafią czytać*, [w:] S. Łukasik, H. Petkiewicz, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 3. Podręcznik, cz. 1.*, WSiP, Warszawa 2000.
12. Dobrowolska H., *Ręce potrafią mówić*, [w:] S. Łukasik, H. Petkiewicz, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 3. Podręcznik*, WSiP, Warszawa 2001.

Inne teksty

13. Skarżyńska E., *Drzewo pokoju*, [w:] H. Kitlińska-Pięta, Z. Orzechowska, M. Stępień, *Z Ekoludkiem w szkole. Podręcznik z ćwiczeniami do nauczania zintegrowanego w klasie II, część 4. Moje radości i zabawy*, Wyd. Edukacyjne „Żak”, Warszawa 2001.
14. Nawrocka M., *Dzieci na łąkach świata*, [w:] H. Kitlińska-Pięta, Z. Orzechowska, M. Stępień, *Z Ekoludkiem w szkole. Podręcznik z ćwiczeniami do nauczania zintegrowanego w klasie II, część 4. Moje radości i zabawy*, Wyd. Edukacyjne „Żak”, Warszawa 2001.

15. *Gimnastyka*, [w:] H. Kitlińska-Pięta, Z. Orzechowska, M. Stępień, *Z Ekoludkiem w szkole. Podręcznik z ćwiczeniami do nauczania zintegrowanego w klasie II, część 4. Moje radości i zabawy*, Wyd. Edukacyjne „Żak”, Warszawa 2001.
16. Kaniewska E., *Każdy z nas jest inny*, [w:] H. Kitlińska-Pięta, Z. Orzechowska, M. Stępień, *Z Ekoludkiem w szkole. Podręcznik z ćwiczeniami do nauczania zintegrowanego w klasie II, część 4. Moje radości i zabawy*, Wyd. Edukacyjne „Żak”, Warszawa 2001.